

РЕЦЕНЗИЯ

От доц.д-р Павел Недялков Недялков,
научна специалност „Управление на сигурността и отбраната”

относно: представена за публикация студия в EASTERN Academic Journal (ISBN 2367-7384), на тема: „Система за надзор и контрол при използване на ядрени материали, радиоактивни вещества и други ИЙЛ в България и мерки за сигурност в съответствие със законодателството на Евратом”, с автор: д-р Олга Бориславова Борисова

В представената за публикуване студия, авторът подробно анализира Регламент 3227/76 от 19.10.1976г., който в последствие е заменен от Регламент 302/2005 на Комисията от 08.02.2005г., като извежда правилните заключения, че последващия акт внася изменения свързани с обезопасяване на ядрените материали по отношение на сроковете на деклариране на основните технически характеристики, системата за отчитане на ядрените материали, преноса на ядрени материали между държавите.

Обоснован е правилният извод, че с двата Регламента в европейското ядрено законодателство се създава система от предпазни мерки под контрола на Комисията, чиято цел е обезопасяване на ядрените материали и спазване на международните задължения в границите на Европейския съюз.

В научния труд е проследена и ситуацията в областта на отчета и контрола на ядрения материал и прилагането на гаранции, за да не се допусне отклоняване на ядрен материал за производство на ядрено оръжие.

Интерес представлява изложената информация относно зоните на материален баланс, за които се изпращат ежемесечни и годишни отчети, както и двете зони на материален баланс, обособени за територията на цялата страна, за обекти с малки количества ядрен материал.

Анализирани и систематизирани са всички законови правомощия на Председателя на Агенцията за ядрено регулиране като главен организатор и координатор по Договора за неразпространение на ядреното оръжие и Споразумението между Евратом и Международната агенция за атомна енергия.

Авторът оригинално и с твърде ценна практическа насоченост представя документите, които се прилагат към разрешенията за внос и износ на ядрен материал, като подчертава наличието на допълнителни изисквания в зависимост от това дали заявителят е лиценциант или титуляр на разрешение.

Обобщена и изследвана е информацията за съществуващия брой на регистрираните различни видове и категории източници на йонизиращи лъчения.

Друг приносен момент в анализирания студия е опасението на автора, че обявяването на високоактивен закрит източник за „опасен“ въз основа на критерия „ниво на активност“ в Директива 2003/122 Евратом е спорен, като мотивира твърдението си с дефиницията на същия термин използван в Кодекса на Международната агенция за атомна енергия. Направена е конкретна съпоставка с българското законодателство – Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария и в заключение авторът обосновава виждането си за необходимостта от унифициране на класификацията на закритите радиоактивни източници.

Научен и практически интерес представляват графично изложените данни за възникналите аварийни събития в Република България с радиоактивни източници според вида и характера на събитието, както и графичното разпределение по години на възникналите аварийни събития с радиоактивни източници.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Изложеното по-горе ми дава основание да предложа публикуването на студията: „Система за надзор и контрол при използване на ядрени материали, радиоактивни вещества и други ИЙЛ в България и мерки за сигурност в съответствие със законодателството на Евратом“, с автор: д-р Олга Бориславова Борисова в EASTERN Academic Journal - ISBN 2367-7384

РЕЦЕНЗЕНТ :

(доц. д-р Павел Недялков)